

Důchody, mzdy a HDP

Speciální prezentace
Kulturní dům Michálkovice

27.5.2023

Pavel Kalenda¹

¹ CLINTEL

Agenda

- 1) Úvod
- 2) Růst HDP po roce 1989
- 3) Růst čistých důchodů a mezd
- 4) Porovnání růstu důchodů, mezd a HDP
- 5) Závěr

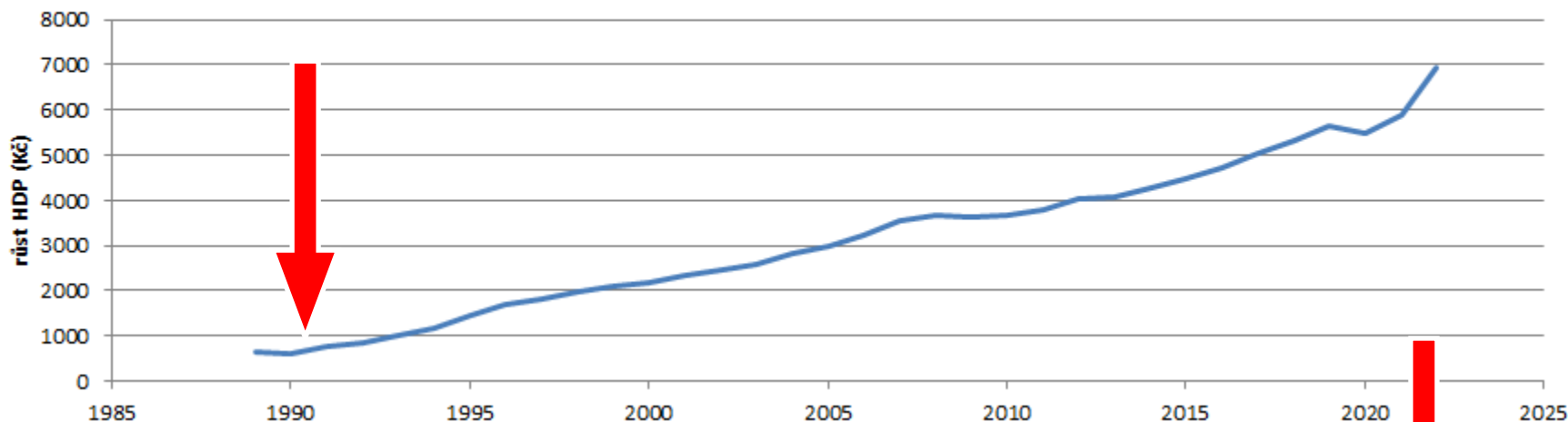
1) Úvod

- Nečiním si nárok na vlastní analýzu dat, jen je dávám do souvztažnosti v časovém vývoji
- Data jsou veřejná na stránkách ČSÚ (<https://www.czso.cz/csu/>), nebo z veřejných zdrojů, dvojité kontrolována s oficiální databází
- Použitá data: roční míra inflace, průměrná mzda, průměrný důchod

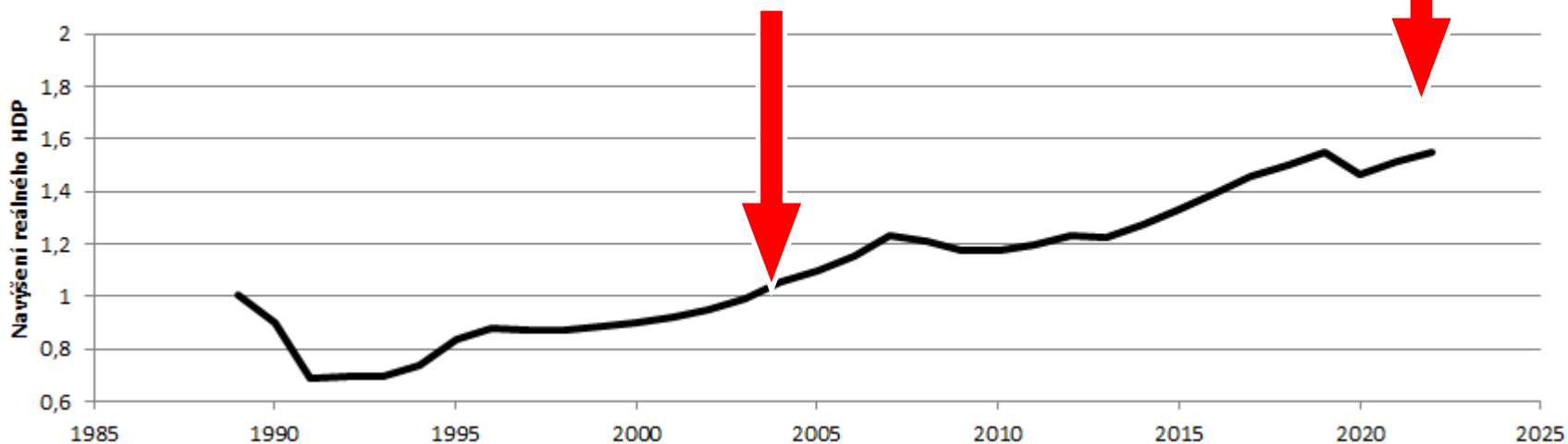
2) Růst HDP po roce 1989

Nárůst HDP v roce 2022 oproti 1989 byl zdánlivě o 980%, očištěno o inflaci je ale reálný nárůst pouze o necelých 60%, tedy cca **2% ročně**.

Růst HDP (Kč)

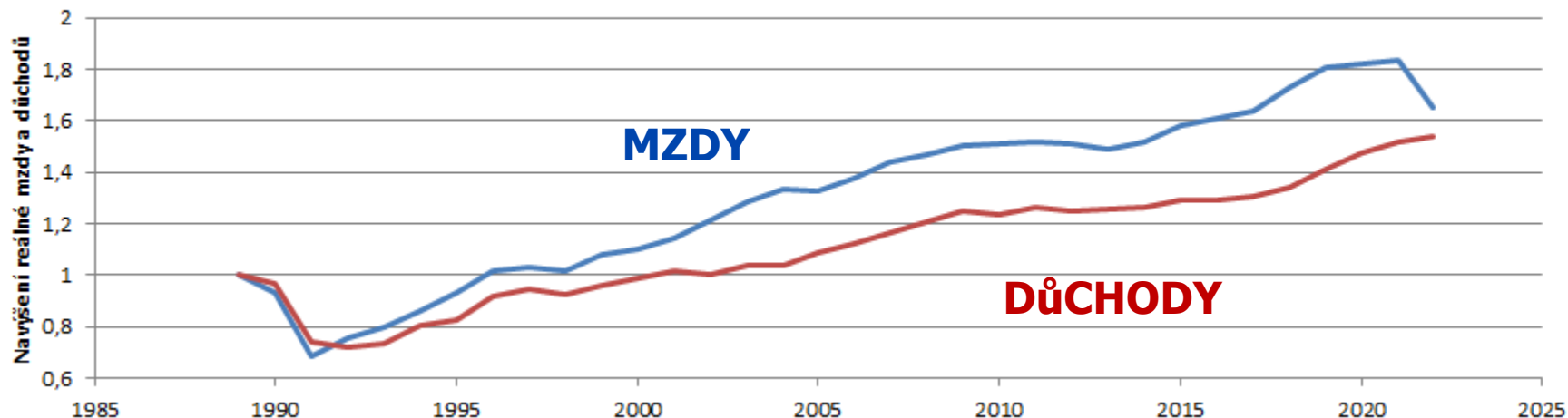
Reálný HDP vůči 1989

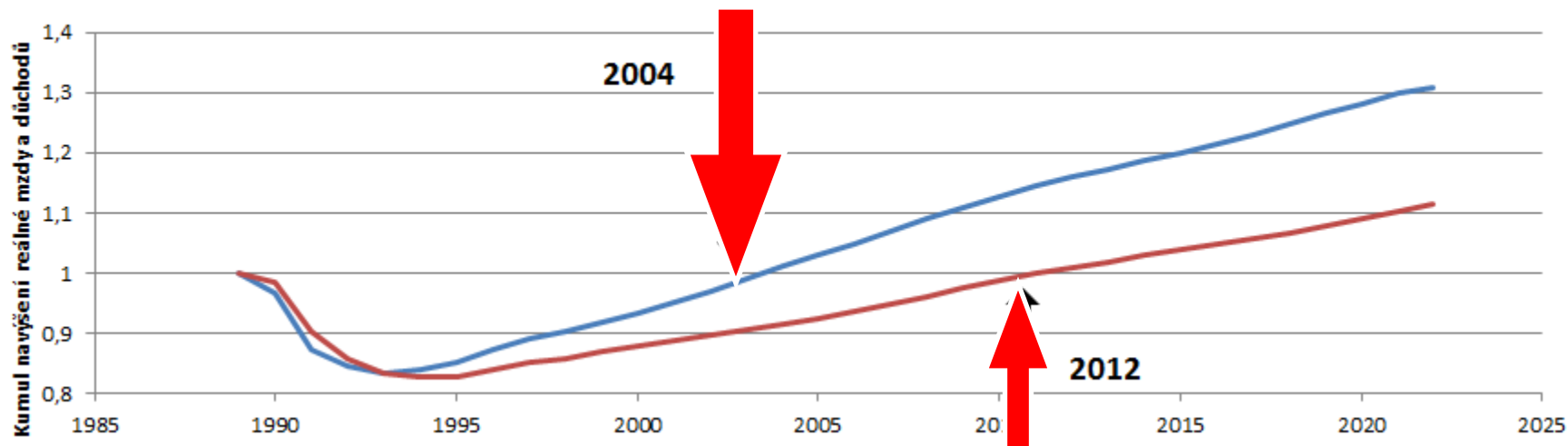
3) Růst důchodů po roce 1989

Kumulativní mzdy dorovnal inflační ztrátu v roce 2004 ,
Kumulativní důchody dorovnal ztrátu teprve v roce 2012.

Reálná mzda a důchody vůči 1989

Kumulativní reálná mzda a důchody vůči 1989

3) Růst důchodů po roce 1989

V roce 2022 nastal propad reálných mezd o cca 11%, zatímco důchody byly valorizovány téměř podle inflace

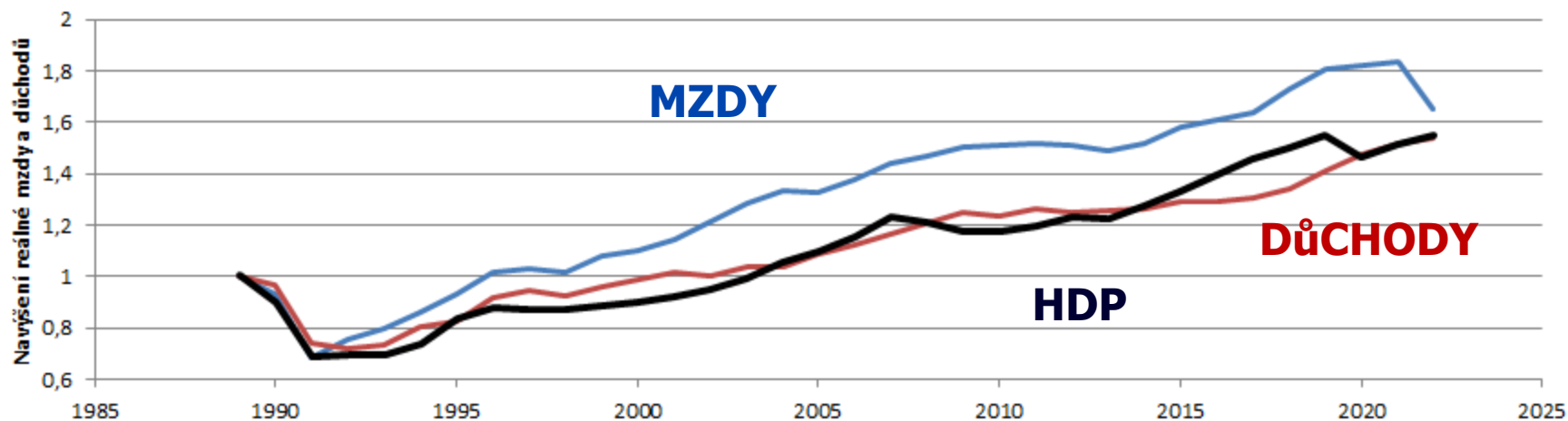
Růst důchodů od roku 1989 v hrubých rysech odpovídal růstu HDP - důchodci využívali reálně poměrně stejnou část spotřebního koše.

Růst mezd byl od roku 1991 relativně větší než růst důchodů i HDP, a to asi o 20% až do roku 2021.

Zaměstnanci spotřebovávali od roku 1990 stále větší část vytvořeného HDP, ale ne na úkor důchodců. Ti si oproti roku 1989 polepšili kumulativně o cca 10%, zatímco zaměstnanci o cca 30%.

Spotřebovávaná část HDP důchodci není v ČR oproti jiným státům veliká – naopak – je jedna z nejnižších v Evropě.

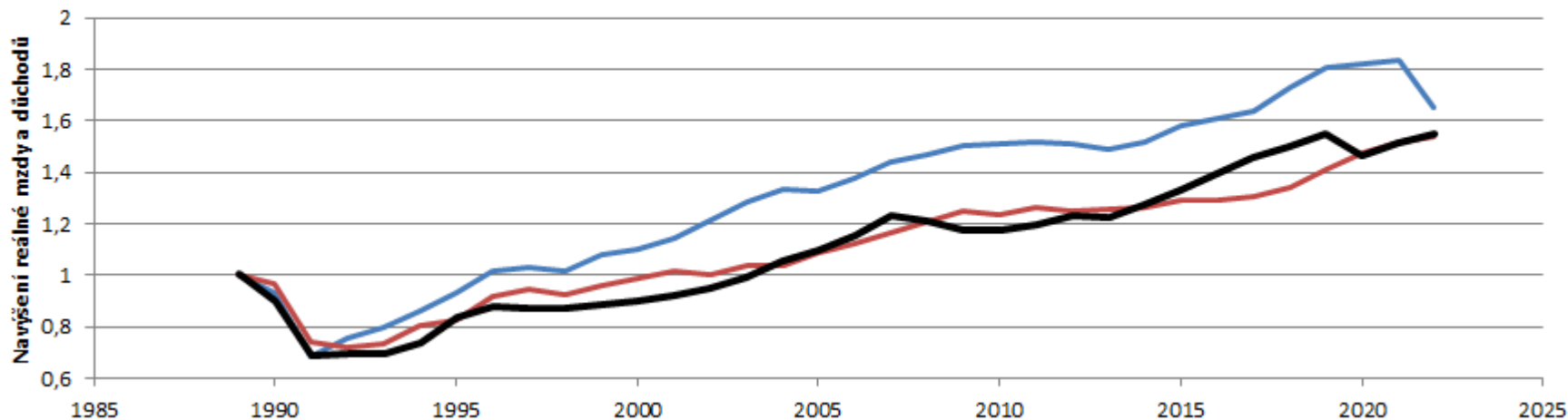
Reálná mzda, důchody a HDP vůči 1989

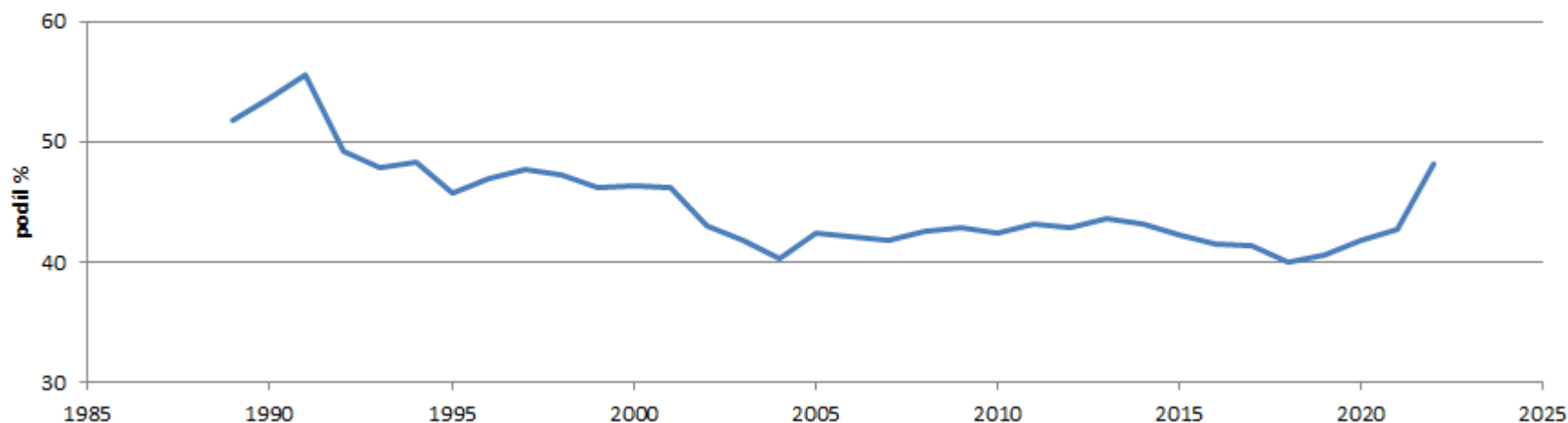
4) Porovnání důchodů, mezd a HDP

Po dlouhodobém propadání důchodů vůči mzdám až na cca 40% roce 2018 došlo v roce 2022 k návratu podílu až na „**socialistickou**“ úroveň.

Reálná mzda, důchody a HDP vůči 1989

Podíl důchody / mzdy %

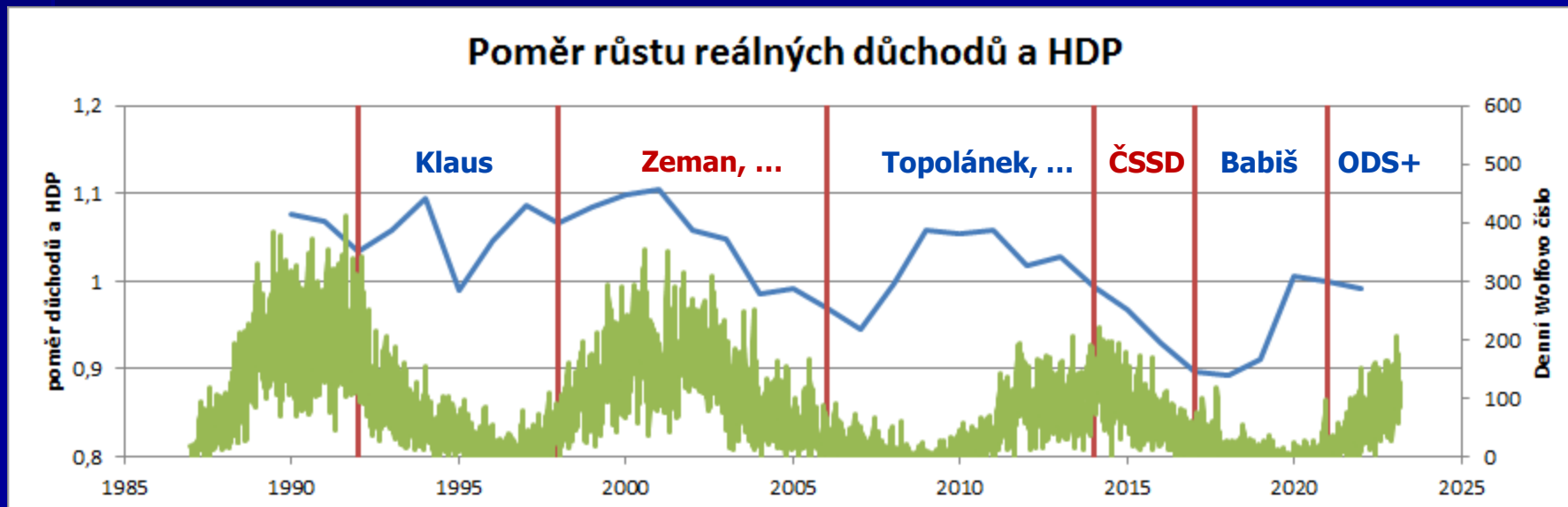
4) Porovnání důchodů, mezd a HDP

V období levicových vlád (červeně) rostl HDP rychleji než důchody, které se tak relativně propadaly.

V období pravicových vlád nastávaly krize (Topolánek, Babiš) a důchody tak rostly relativně rychleji než HDP.

Můžeme pro zajímavost porovnat vývoj sluneční aktivity s vývojem hospodářství a sociálních krizí.

Po vrcholech sluneční aktivity nastává vždy rozvoj hospodářství a příchod levicových vlád k moci. Ty spravedlivěji přerozdělují HDP. Tato situace nastane po roce 2023, kdy je očekáván vrchol cyklu a revoluční situace.

Závěr

- Reálný HDP narostl od roku 1989 o cca 60%, tedy průměrně cca 2% ročně za celých 33 let.
- Reálné mzdy narostly od roku 1989 o cca 80% a reálné důchody o cca 55% v roce 2021.
- V roce 2022 propadly reálné mzdy o cca 11%, zato spotřební koš důchodců zůstal reálně stabilní i přes vysokou inflaci.
- Poměr důchodů a mezd po dlouhodobém propadu z 50% (1989) až na 40% v letech 2004 a 2018 se v roce 2022 vrátil téměř na „socialistickou“ úroveň okolo 50%, přičemž se nijak nezměnil spotřební koš důchodců, došlo ale k prudkému propadu v příjmech pracujících.
- Hospodářské cykly v hrubých rysech kopírují cykly sluneční aktivity. Krize nastávají před slunečními minimy.

Děkuji za pozornost

P.S. Sdružení PRAK (Proti Represím A Kriminalizaci) pořádá sbírku na paní Mgr. Martinu Bednářovou, která se snažila učit kritickému myšlení v hodině češtiny na příkladu války na Ukrajině. Byla vyhozena z práce a nemůže najít práci v oboru.

Číslo transparentního účtu u Fio banky:

- **2502567372/2010.**
- Název účtu: "Kalenda, Pavel - sbírka pro Mgr. Martinu Bednářovou"